

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. september 2020
Kontor: Straffuldbyrdselskontoret
Sagsbeh: Joachim Slott Sørensen
Sagsnr.: 2020-0030-3440
Dok.: 1364911

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 630 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Katrine Busch

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 630 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen "Danmark får igen igen kritik for bæltefikseringer og indsattes rettigheder" dr.dk den 7. januar 2020, og redegøre for, hvordan ministerens forholder sig til, at Danmark for tredje gang får kritik fra Europarådets Torturkomite for bæltefiksering og anvendelse af sikringscelle i Kriminalforsorgen? Spørgsmålet bedes besvaret 2 dage før besvarelsen af REU alm. del - samrådsspm. O.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelse af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende, og hvortil jeg kan henholde mig:

”Anbringelse i sikringscelle, herunder fiksering med bælte, er en af de mest indgribende foranstaltninger, der kan anvendes overfor indsatte, og må ifølge straffuldbyrdeleslovens § 66 kun anvendes, hvis det er nødvendigt for at afværge truende vold eller overvinde voldsom modstand eller hindre selvmord eller anden selvbeskadigelse.

Det følger endvidere af samme bestemmelse i straffuldbyrdelesloven, at anbringelse i sikringscelle skal ske så skånsomt som muligt og for det kortest mulige tidsrum. En bæltefikseret indsat skal have fast vagt, hvilket betyder, at der udpeges en fængselsbetjent, som ikke må have andre arbejdsopgaver end at tage sig af den fikserede indsatte. Ved tvangsfiksering af en indsat i sikringscelle skal institutionen straks anmode en læge om at foretage tilsyn med den indsatte.

Da der er tale om en meget indgribende foranstaltning, har indsatte, som er anbragt i sikringscelle, herunder med fiksering, adgang til at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen over afgørelsen.

Der henvises i artiklen fra dr.dk den 7. januar 2020 til, at Europarådets Torturkomite har anbefalet de danske myndigheder at stoppe med brugen af fiksering i forbindelse med sikringscelle i fængslerne.

Direktoratet for Kriminalforsorgen kan i relation hertil oplyse, at det er direktoratets vurdering, at det ikke helt vil kunne undgås at anbringe indsatte i sikringscelle. Der er imidlertid løbende fokus på at begrænse antallet af sikringscelleanbringelser mest muligt, herunder anvendelsen af fiksering.

I den forbindelse kan det oplyses, at der efter en intern forvaltningsrevision i 2018 blev udarbejdet en tjekliste, der i kort og let forståelig form gennemgår regler for sagsbehandlingen vedrørende anbringelse i sikringscelle. Der er efterfølgende gennemført undervisning af personalet med særligt fokus på dokumentation af varigheden af anbringelsen og fiksering.

Kriminalforsorgens institutioner er endvidere i august 2018 på baggrund af en konkret sag vedrørende et dødsfald i forbindelse med anbringelse i sikringscelle med fiksering – omtalt i besvarelsen af spørgsmål nr. 496 af 19. marts 2018 fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg – blevet vejledt om, hvordan risikoen for blodpropper som følge af længerevarende fiksering kan forebygges.

Herudover er der lokalt i institutionerne et særligt ledelsesfokus på sikringscelleanbringelse, idet det som udgangspunkt er en enhedschef eller en enhedsleder, der er ansvarlig for sikringscelleanbringelsen, ligesom direktoratet gennemgår alle sager, hvor en indsat har været anbragt i sikringscelle med fiksering i over 24 timer.

Som det fremgår, er der i kriminalforsorgen således generelt en stor opmærksomhed rettet mod begrænsning i brugen af sikringscelle, og kriminalforsorgen vil fortsat nøje følge udviklingen på området og iværksætte relevante initiativer, såfremt det skønnes nødvendigt.”

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. september 2020
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Joachim Slott Sørensen
Sagsnr.: 2020-0030-3441
Dok.: 1364922

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 631 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Katrine Busch

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 631 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om og hvilke initiativer, ministeren vil tage for at undgå anvendelse af bæltefikseringer og sikringsceller i Kriminalforsorgen, herunder om ministeren overvejer at udfase brugen bæltefikseringer og sikringsceller, ligesom tilfældet er i flere andre lande? Spørgsmålet bedes besvaret 2 dage før besvarelsen af REU alm. del - samrådspm. O.”

Svar:

Der er ingen tvivl om, at bæltefiksering er et af de mest indgribende foranstaltninger. Derfor er jeg enig i, at brugen heraf skal begrænses, så bæltefiksering kun anvendes, når det er nødvendigt.

Som det fremgår af min samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 632 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, så har de øvrige skandinaviske lande regler om bæltefiksering der i store træk minder om de danske.

Kriminalforsorgen har generelt en stor opmærksomhed rettet mod begrænsning i brugen af sikringscelle og bæltefiksering, og kriminalforsorgen vil fortsat nøje følge udviklingen på området og iværksætte relevante initiativer, såfremt det skønnes nødvendigt.

På denne baggrund vil jeg på nuværende tidspunkt ikke iværksætte tiltag i forhold til at ændre reglerne for brugen af bæltefikseringen i kriminalforsorgens institutioner.

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. september 2020
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Joachim Slott Sørensen
Sagsnr.: 2020-0030-3442
Dok.: 1364925

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 632 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Katrine Busch

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørsmål nr. 632 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren indhente erfaringer fra Norge, Sverige og Finland i forhold til udfasning af brugen af bæltefiksering i Kriminalforsorgen? Spørgsmålet bedes besvaret 2 dage før besvarelsen af REU alm. del - samrådssp. O.”

Svar:

Justitsministeriet har via Udenrigsministeriet anmodet de relevante myndigheder i Norge, Sverige og Finland om bl.a. at oplyse, hvorvidt bæltefiksering anvendes i deres kriminalforsorgsinstitutioner.

De norske myndigheder har oplyst, at i henhold til straffegjennomførelseslovens § 38 om brug af tvangsmidler i fængsel, herunder sikkerhedsseng der svarer til bæltefiksering, fremgår følgende:

”Kriminalomsorgen kan ta i bruk sikkerhetscelle, sikkerhetsseng eller annet godkjent tvangsmiddel for å

- a) avverge alvorlig angrep eller skade på person,
- b) hindre iverksettelse av alvorlige trusler eller betydelig skade på eiendom,
- c) hindre alvorlige opptøyer eller uroligheter,
- d) hindre rømning fra fengsel, under transport eller fra bestemmelsessted,
- e) avverge ulovlig inntrenging i fengsel, eller
- f) sikre adgang til sperret eller forskanset rom.

Kriminalomsorgen skal bare bruke tvangsmidler dersom forholdene gjør det strengt nødvendig, og mindre inngripende tiltak forgjeves har vært forsøkt eller åpenbart vil være utilstrekkelig. Tvangsmidler skal brukes med varsomhet slik at ingen blir påført unødig skade eller lidelse. Uttalelse fra lege skal så vidt mulig innhentes og tas i betraktning ved vurderingen av om det skal besluttes bruk av sikkerhetscelle eller sikkerhetsseng. Kriminalomsorgen skal fortløpende vurdere om det er grunnlag for å opprettholde tiltaket.

For innsatte under 18 år kan tvangsmidler bare benyttes dersom det er tvingende nødvendig, og mindre inngripende tiltak forgjeves har vært forsøkt eller åpenbart vil være utilstrekkelige. Tvangsmidler skal brukes med varsomhet slik at ingen blir påført unødig skade eller lidelse. Uttalelse fra lege skal så vidt mulig innhentes og tas i betraktning ved vurderingen av om det skal besluttes bruk av sikkerhetscelle eller sikkerhetsseng. Innsatte under 18 år skal ha kontinuerlig tilsyn. Kriminalomsorgen skal

fortløpende vurdere om det er grundlag for å opprettholde tiltaket.

Bruk av sikkerhetsseng som overstiger 24 timer, skal meldes til regionalt nivå som tar stilling til om tiltaket skal opprettholdes. Spørsmålet skal vurderes på nytt etter 24 timer. Tiltaket skal meldes til Kriminalomsorgsdirektoratet når bruk av sikkerhetsseng overstiger 3 døgn. For innsatte under 18 år skal bruk av sikkerhetsseng omgående meldes til regionalt nivå, som tar stilling til om tiltaket skal opprettholdes. Tiltaket skal meldes til direktoratet når bruk av sikkerhetsseng overstiger 24 timer.”

De norske myndigheter har desuden oplyst, at der aktuelt ikke er initiativer på området. Myndighetene har herudover oplyst, at Kriminalomsorgsdirektoratet har nedsatt en arbeidsgruppe, som skal udrede brugen af bæltefiksering i norske fængsler. Direktoratet ønsker en reduktion og udfasning af bæltefiksering i norske fængsler, og arbejdsgruppen har derfor mandat til at vurdere, om brugen af bæltefiksering kan afvikles, herunder hvordan dette bedst kan gøres. Derudover skal direktoratet vurdere introduktion af polstret sikkerhedscelle, som vil kunne reducere behovet for tilgængelig bæltefiksering i fængslerne. De norske myndigheder bemærker, at dette arbejde endnu er i startfasen.

De svenske myndigheter har oplyst, at bæltefiksering kan anvendes i både fængsler (anstalter) og ved varetægtsfængsling (håkten). Der fremgår af § 10 i anstaltslagens kapitel 8 om særlige kontrol- og tvangsforanstaltninger følgende (modtaget på engelsk):

”A prisoner may be restrained with an instrument of restraint (1) during movement inside the prison and during transport or any other stay away from prison if this is necessary for security reasons, or (2) if he or she behaves violently and restraint is absolutely necessary having regard to danger to the life and health of the prisoner or some other person.

A doctor shall examine a prisoner who has been restrained in accordance with the first paragraph, (2), as soon as possible.”

Der fremgår endvidere af § 10 i häkteslagens kapitel 4 om særlige kontrol- og tvangsforanstaltninger følgende (modtaget på engelsk):

”A prisoner may be restrained with an instrument of restraint (1) during movement inside the place of detention and during transport or other stay away from the place of confinement if this is necessary for security reasons, or (2) if he or she behaves violently and restraint is absolutely necessary having regard to danger to the life and health of the prisoner or some other person.

A doctor shall examine a prisoner who has been restrained in accordance with the first paragraph, (2), as soon as possible.”

De svenske myndigheder har herudover oplyst, at der aktuelt ikke er initiativer på området.

De finske myndigheder har oplyst, at der i henhold til § 2 om fiksering i fængselags kapitel 18 om sikkerhedsforanstaltninger og magtanvendelses fremgår følgende (modtaget på engelsk):

”A prisoner's immediate freedom to act may be restricted by applying handcuffs, using plastic ties or a spit mask, or in some other corresponding manner, if this is necessary:

- 1) to prevent an escape during transport;
- 2) to control violent behaviour that cannot be prevented by any other means and that may endanger the safety of the prisoner or another person or cause serious damage to property;
- 3) to avert imminent violence; or
- 4) to secure an intimate body search. (507/2019)

The restraining may not be continued any longer than what is necessary. If a prisoner is restrained under subsection 1, paragraph 2, a physician shall be consulted, where possible. When a prisoner is being heard in a court, the restraining shall be terminated, unless the presiding judge for special reasons orders otherwise. The restraining shall also be terminated if this is necessary in order to perform a medical procedure.”

De finske myndigheder har derudover oplyst, at der aktuelt ikke er initiativer på området.